

Boerenwelvaart op oevers Oer-IJ

DOOR JAN BUTTER

CASTRICUM - Een stelletje armzalige boeren, eeuwig ploeterend in de klei. Dat is het beeld dat bestaat van de allereerste bewoners in het Oer-IJ gebied bij Beverwijk en Castricum. Daar klopt niets van, zo is de boodschap in 'Het land van Hilde'. Een historisch boek zonder voetnoten en met meer plaatjes dan tekst.

Het kwelderland in het deltagebied van het Oer-IJ was vruchtbaar. De boeren verstonden hun vak. Er was veel natuurlijke rijkdom. Ze dreven handel tot ver buiten de regio. In veel opzichten gaven de bewoners de eerste aanzet tot wat nu de geavanceerde metropool en handelsnatie Nederland is, zo stellen de auteurs Claudia Dekkers, Gaston Dorren en Rob van Eerden.

Het drietal behandelt in 'Het land van Hilde' de bewoningsgeschiedenis rond het Oer-IJ. Dat is een noordelijke tak van de Rijn die langs de IJmond stroomde en

bij Castricum in zee mondde. Het was een uitgestrekt deltagebied, onder invloed van eb en vloed. Rond het begin van de jaartelling sloot de kust zich. Toen woonden hier al een tijdje mensen: Friezen.

Er zijn veel opgravingen gedaan in de loop der jaren, zoals in de Oosterbuurt (Castricum) en Broekpolder (Heemskerk, Beverwijk). Vondsten verdwijnen veelal in depots, de wetenschappelijke verslagen in diepe laden. Het trio maakte dit boek voor het grote publiek. Zonder voetnoten of wijdloppige theorieën. Wel met eenvoudige tekst en tekeningen.

De schrijvers bekijken de geschiedenis door de ogen van Hilde. Haar skelet werd eind 1995 aangetroffen onder het weiland in Castricum. Deze jonge vrouw leefde in de vierde eeuw. Bijzonderheid: het hoofd van Hilde is nauwkeurig nagemaakt. Ze is blikvanger van de expositie 'Schatten onder je voeten' in bezoekerscentrum De Hoep van PWN in Castricum, ook over het

Oer-IJ en in dezelfde opzet.

Verschillende onderwerpen komen langs: de producten die ze verzamelden of verbouwden, de vele gebruiksvoorwerpen, het leven van alledag en hun geloof. Een van de wetenswaardigheden betreft hun gezondheid. Zoals over de grote slijtage van het gebit, vanwege het zand in het voedsel. Aardig om te lezen is hoe zij in het jaar 28 zo'n 1300 Romeinen in de pan hakten.

De bewoners, waar tot voor kort bitter weinig van bekend was, kenden een zekere luxe. Zo droeg Hilde een fraaie halsketting met goud. Ze hadden versierde kledingaccessoires en scheermessen. Van botten maakten ze naalden om kleding te naaien. Ze kenden speelgoed (bikkels) en muziekinstrumenten (panfluit). Barbaren zeiden de Romeinen. Uit het boek blijkt het tegendeel: een mooie beschaving. Geen voorouders om je voor te schamen.

'Het land van Hilde', Uitgeverij Matrijs Utrecht, 128 pagina's. Prijs: € 19,95.